

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1891. Första Kammaren. N:o 4.

Onsdagen den 4 februari.

Kammaren sammanträddé kl. 11 f. m.

Herr *Larsson, Anders*, anmälde, att han inställt sig vid riksdagen.

Herr statsrådet *Östergren* aflemnade Kongl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

- 1:o) angående ändrad lydelse af § 11 i regeringsformen;
  - 2:o) med förslag till ändrad lydelse af 5 § i den mellan Sverige och Norge upprättade riksakt;
  - 3:o) angående disposition af en del af indragna fanjunkarebostället 1 mantal Refsvinge n:is 3 och 10 i Malmöhus län; samt
  - 4:o) angående försäljning af åtskilliga mindre kronoegendomar m. m.
- Dessa kongl. propositioner blefvo härefter föredragna och på begäran bordlagda.

Justerades protokollen för den 24, 26 och 28 sistlidne januari.

Upplästes ett inlemnat läkarebetyg af följande lydelse:

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare herr överstelöjtnanten *C. O. Bergman* är till följd af tarmkatarrh oförmögen att delta i förhandlingarna vid riksdagen intygar

Stockholm den 2 februari 1891.

C. Häggström,
Läkare.

Företogs val af tjugufyra ledamöter i den nämnd, som, enligt 103 § regeringsformen och 69 § riksdagsordningen, eger att döma, huruvida högsta domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjente att i deras viktiga kall bibehållas; och befunnos efter valförrättingens slut hafva blifvit till ledamöter i nämnden utsedde:

Första Kammarens Prot. 1891. N:o 4.

herr	<i>Almén</i>	med	73	röster
»	<i>Björnstjerna</i>	»	73	»
»	<i>Bohnstedt</i>	»	73	»
»	<i>Cederberg</i>	»	73	»
»	<i>Dickson</i>	»	73	»
»	<i>Ekdahl</i>	»	73	»
»	<i>Falk, W.</i>	»	73	»
»	<i>Flach</i>	»	73	»
»	<i>von Hedenberg</i>	»	73	»
»	<i>Jönsson</i>	»	73	»
grefve	<i>Klingspor, P. O. L.</i>	»	73	»
»	<i>Lewenhaupt</i>	»	73	»
herr	<i>Lundin</i>	»	73	»
»	<i>Mallmin</i>	»	73	»
»	<i>Odelberg</i>	»	73	»
»	<i>von Post</i>	»	73	»
»	<i>Sandberg</i>	»	73	»
»	<i>von Schulzenheim</i>	»	73	»
grefve	<i>Spens</i>	»	73	»
herr	<i>Stephens</i>	»	73	»
»	<i>von Strokirch</i>	»	73	»
»	<i>Söderberg</i>	»	73	»
»	<i>Tamm, H. P. P.</i>	»	73	»
»	<i>Wallberg, I.</i>	»	73	»

Förtogs val af sex suppleanter för de af kammaren utsedde ledamöterna i den nämnd, som eger att döma, huruvida högsta domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjente att i deras vigtiga kall bibehållas; och befunnos efter valförrätningens slut hafva blifvit till suppleanter utsedde:

herr	<i>Bengtsson</i>	med	44	röster
grefve	<i>Douglas</i>	»	44	»
herr	<i>Andersson, N.</i>	»	44	»
»	<i>von Sydow</i>	»	44	»
»	<i>Pehrsson</i>	»	44	»
»	<i>Jeansson</i>	»	44	»

sedan ordningen dem emellan blifvit genom lottning bestämd.

Förtogs val af tolf valmän för utseende af komiterade för tryckfrihetens vård; och befunnos efter valförrätningens slut hafva blifvit till valmän utsedde:

herr	<i>Alin</i>	med	52	röster
»	<i>Anderson, F. A.</i>	»	52	»
»	<i>Bergius</i>	»	52	»

herr <i>Ekenman</i>	»	52	»
» <i>Gilljam</i>	»	52	»
grefve <i>Lewenhaupt</i>	»	52	»
herr <i>Lindahl</i>	»	52	»
» <i>Richter</i>	»	52	»
» <i>Samzelius</i>	»	52	»
» <i>Sjöcrona</i>	»	52	»
» <i>Törnebladh</i>	»	52	»
fríherre <i>von Kræmer</i>	»	48	» .

Företogs val af tre suppleanter till kammarens valmän för utseende af komiterade för tryckfrihetens vård; och befunnos efter valförrättningens slut hafva blifvit till suppleanter utsedde:

herr <i>Almgren, O.</i>	med 40 röster
» <i>Kajerdt</i>	» 39 »
» <i>Lundström</i>	» 37 » .

Företogs val af sju ledamöter i Riksdagens särskilda utskott för behandling af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till sjölag m. m.; och befunnos efter valförrättningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Bergström</i>	med 57 röster
» <i>Björnstjerna</i>	» 57 »
» <i>Kerfstedt</i>	» 57 »
» <i>Philipson</i>	» 57 »
» <i>Sanne</i>	» 57 »
» <i>Wærn</i>	» 57 »
» <i>Ölander</i>	» 57 » .

Företogs val af fem ledamöter i kammarens tillfälliga utskott n:o 1, till hvars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna n:o 5 och 16; och befunnos efter valförrättningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Berg, Gustaf</i>	med 47 röster
» <i>Liljesköld</i>	» 47 »
» <i>Lothigius</i>	» 47 »
» <i>Stridsberg</i>	» 47 »
» <i>Svedelius</i>	» 47 » .

Företogs val af fem ledamöter i kammarens tillfälliga utskott n:o 2, till hvars handläggning hänvisats de inom kammaren väkta motionerna n:is 14 och 42; och befunnos efter valförrätningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Adelsköld</i>	med 39 röster
» <i>Berg, L.</i>	» 39 »
» <i>Bergman</i>	» 39 »
» <i>Unger</i>	» 39 »
» <i>Söderberg</i>	» 38 » .

Företogs val af fem ledamöter i kammarens tillfälliga utskott n:o 3, till hvars behandling hänvisats de inom kammaren väkta motionerna n:is 17 och 18; och befunnos efter valförrätningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Treffenberg</i>	med 49 röster
» <i>Widmark</i>	» 49 »
» <i>Wijkmark</i>	» 49 »
» <i>Spänberg</i>	» 48 »
» <i>Kockum</i>	» 43 » .

Företogs val af fyra suppleanter i Riksdagens särskilda utskott för behandling af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till sjölag m. m.; och befunnos efter valförrätningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Lindqvist</i>	med 34 röster
» <i>Almgren, O.</i>	» 33 »
» <i>Roman</i>	» 32 »
» <i>Jeansson</i>	» 30 » .

Företogs val af två suppleanter i kammarens tillfälliga utskott n:o 1; och befunnos efter valförrätningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Wallberg, C. W.</i>	med 26 röster
» <i>Evers, Albert</i>	» 24 » .

Företogs val af två suppleanter i kammarens tillfälliga utskott n:o 2; och befunnos efter valförrätningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

friherre <i>Klingspor, C. G. A.</i>	med 28 röster
herr <i>Andersson, N.</i>	» 26 » .

Företogs val af två suppleanter i kammarens tillfälliga utskott n:o 3; och befunnos efter valförrättningens slut dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Brehmer</i>	med 26 röster
» <i>Weinberg</i>	» 24 » .

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Sanne* till den 16 i denna månad, herr *Striåsberg* till och med den 20 innevarande februari, herr *Enerothe* under fjorton dagar från och med morgondagen, herr *Borg* under tre veckor från och med denna dag samt herr *Jönsson* från denna dag till den 20 innevarande månad.

Justerades sex protokollsutdrag för detta sammanträde.

Herr grefven och talmannen tillkännagaf, att friherre *af Uggla* låtit anmäla, att sjukdom hindrade honom att närvara vid dagens sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 12.38 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.

Lördagen den 7 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr statsrådet *Wennerberg* aflemnade Kongl. Maj:ts nädiga proposition till Riksdagen angående delaktighet för lärarne vid gymnastiska centralinstitutet i lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa.

Denna kongl. proposition blef härefter föredragen och på begäran bordlagd.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Andersson, Nils*, under tjuguen dagar och herr *Carlborg* under fjorton dagar från denna dag.

Justerades protokollen för den 29 och 30 sistlidne januari.

Anmälde och bordlades lagutskottets utlåtande n:o 1, i anledning af verkstäld granskning af förvaltningen af justitieombudsmansbetet.

Upplästes ett protokoll af följande lydelse:

År 1891 den 4 februari sammanträdde den nämnd, som eger att döma, huru vida högsta domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjente att i deras vigtiga kall bibehållas, hvarvid röstades öfver följande proposition:

Den, som vill att omröstning på det i 69 § riksdagsordningen föreskrifna sätt skall anställas till uteslutande af någon bland högsta domstolens ledamöter, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, blifva högsta domstolens samtliga ledamöter bibe-hållna.

Och befunnos efter omröstningens slut, sedan votingssedlarne öppnats, rösterna hafva utfallit sálunda:

Ja—0;
Nej—46;

i följd hvaraf nämnden ansett högsta domstolens samtliga ledamöter böra vid deras embeten bibehållas.

Detta protokoll lades till handlingarna; och skulle detsamma innehåll delgfivas Riksdagens kanslideputerade med anmodan att låta i ämnet uppsätta och till kamrarne ingifva förslag dels till den skrifvelse, som borde till Konungen aflåtas, dels ock till paragraf i riksdagsbeslutet.

Upplästes ett protokoll af följande innehåll:

År 1891 den 5 februari sammanträdde kamrarne valmän för utseende af Riksdagens komiterade till tryckfrihetens vård; och befunnos efter valförrättningens slut hafva blifvit till komiterade utsedde:
 f. d. riksarkivarien *Karl Gustaf Malmström* ..... med 24 röster
 professoren, friherre *Adolf Erik Nordenskiöld* ..... » 24 »
 f. d. kommerserådet *Johan Sjöberg* ..... » 24 »
 ledamoten af Riksdagens Andra kammare *Johan Johansson* i Noraskog ..... » 12 »
 professoren *Gustaf Oscar Augustin Montelius* ..... » 12 »
 f. d. justitierådet *Johan August Södergren* ..... » 12 » ,
 de tre sistnämnde efter lottning med borgmästaren F. Krook, f. d. bibliotekarien Carl Gustaf Styffe och direktören Rudolf Wall, hvilka hvardera jemväl erhållit tolf röster.

På framställning af herr grefven och talmannen beslöts, att detta protokoll skulle läggas till handlingarna, äfvensom att Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag af protokollet underrättas om ifrågavande val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarne ingifva förslag, dels till förordnanden för de valde, dels ock till paragraf rörande valet i riksdagsbeslutet

Företogs val af sex revisorer för granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning sistlidna år, hvilken granskning skall taga sin början den 1 nästinstundande oktober; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

grefve *Douglas*, ledamot af Riksdagens Första Kammare, med 73 röster
 herr *Dyrssen, Gerhard*, kapten i Kongl. Maj:ts flotta, ... » 73 »
 » *Ekenman*, ledamot af Riksdagens Första Kammare, » 73 »

herr <i>Ericsson</i> , ledamot af Riksdagens Första Kammare, med 73 röster				
» <i>Fränckel</i> , ledamot af Riksdagens Första Kammare, » 72 »				
» <i>Burén, A. O. G.</i> , kammarherre, ...	»	67	»	.

Företogs val af tre revisorssuppleanter för granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning sistlidna år; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

grefve <i>Wachtmeister, A. F. Cl:son</i> , kammarherre, ...	med 57 röster			
herr <i>Westling, G. O. F.</i> , rektor, ...	» 54 »			
freiherre <i>Åkerhielm, K. A. S.</i> , kapten, ...	» 40 »			.

Företogs val af två revisorer för granskning af riksbankens afdelningskontors i Göteborg förvaltning och räkenskaper för sistlidna år; hvilken granskning skall taga sin början den 2 nästinstundande mars; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

grefve <i>Hamilton, Gilbert</i> , f. d. ledamot af Riksdagens Första kammarer, ...	med 48 röster			
herr <i>Wijk, I.</i> , godsegare, ...	» 48 »			.

Företogs val af två revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i Göteborg förvaltning och räkenskaper för sistlidna år; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Leffler, Carl</i> , handlande, ...	med 37 röster			
» <i>Brummer, M.</i> , f. d. löjtnant, ...	» 36 »			.

Företogs val af två revisorer för granskning af riksbankens afdelningskontors i Malmö förvaltning och räkenskaper för sistlidna år; hvilken granskning skall taga sin början den 2 nästinstundande mars; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

grefve <i>Hamilton, Walter</i> , godsegare på Tågerup, ...	med 38 röster			
herr <i>Montell, C. J. G.</i> , f. d. öfverstlöjtnant, ...	» 37 »			.

Företogs val af två revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i Malmö förvaltning och räkenskaper för sist-

lidna år; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr *Beijer, Gottfrid*, grosshandlare, ... med 33 röster
 » *Stjernsvärd, Philip*, på Araslöf, ... » 27 »

Företogs val af två revisorer för granskning af riksbankens afdelningsskontors i Luleå förvaltning och räkenskaper för sistlidna år, hvilken granskning skall taga sin början den 2 nästinstundande mars; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr *Ekbäck, E.*, handlande, ... med 29 röster
 » *Sjöberg, C. A.*, ingenjör, ... » 29 »

Företogs val af två revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningsskontors i Luleå förvaltning och räkenskaper för sistlidna år; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr *Wahlgren, L. P. A.*, tullförvaltare, ... med 29 röster
 » *Holm, O. M.*, adjunkt, ... » 29 », sedan ordningen dem emellan blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af två revisorer för granskning af riksbankens afdelningsskontors i Östersund förvaltning och räkenskaper för sistlidna år, hvilken granskning skall taga sin början den 2 nästinstundande mars; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr *von Stapelmohr, K. J.*, borgmästare, med 38 röster
 » *Warodell, O. E. L.*, regementsläkare, » 38 »

Företogs val af två revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningsskontors i Östersund förvaltning och räkenskaper för sistlidna år; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr *Skytte, C. G.*, kapten, ... med 39 röster
 » *Thomson, J. A.*, häradshöfding, ... » 39 », sedan ordningen dem emellan blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af två revisorer för granskning af riksbankens afdelingskontors i Vexiö förvaltning och räkenskaper för sistlidna år, hvilken granskning skall taga sin början den 2 nästinstundande mars; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Cederschiöld, H. S.</i> , t. f. rektor, ... med 33 röster
» <i>Swahn, J.</i> , fabrikör, ... » 33 » .

Företogs val af två revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i Vexiö förvaltning och räkenskaper för sistlidna år; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Apiarie, Ernst Herman</i> , major, ... med 32 röster
» <i>Johansson, Olof August</i> , hospitalsyssloman, ... » 32 » .

sedan ordningen dem emellan blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af två revisorer för granskning af riksbankens afdelingskontors i Jönköping förvaltning och räkenskaper för sistlidna år, hvilken granskning skall taga sin början den 2 nästinstundande mars; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Robson, O. A.</i> , bruksegare, ... med 40 röster
grefve <i>Stackelberg, F. A. A. W. L.</i> , f. d. major, » 40 » .

Företogs val af två revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i Jönköping förvaltning och räkenskaper för sistlidna år; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Reuterswärd, C. A.</i> , godsegare, ... med 32 röster
» <i>Wennberg, C.</i> , Tolarp, ... » 32 » .

sedan ordningen dem emellan blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af två revisorer för granskning af riksbankens afdelingskontors i Kalmar förvaltning och räkenskaper för sistlidna år,

hvilken granskning skall taga sin början den 2 nästinstundande mars; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr *Hasselqvist, C. J.*, konsul, ... med 36 röster
 friherre *Rappe, Christoffer J.*, godsegare, > 36 > .

Företogs val af två revisorssuppleanter för granskning af riksbankens aldelningskontors i Kalmar förvaltning och räkenskaper för sistlidna år; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr *Mellin, L. O. F.*, rådman, ... med 33 röster
 » *Francke, N. W.*, i Binga, ... » 22 » .

Företogs val af två revisorer för granskning af riksbankens afdelingskontors i Karlstad förvaltning och räkenskaper för tiden intill början af innevarande år, hvilken granskning skall taga sin början den 2 nästinstundande mars; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr *Kayser, L.*, apotekare, Karlstad, ... med 33 röster
 » *Unger, I. B.*, kontraktsprost, ... » 33 » .

Företogs val af två revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelingskontors i Karlstad förvaltning och räkenskaper för tiden intill början af innevarande år; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

friherre *Fleetwood, G. M. C.*, kapten, ... med 30 röster
 herr *Lindmark, G. S.*, förste landmätare, » 29 » .

Företogs val af två revisorer för granskning af riksbankens afdelingskontors i Visby förvaltning och räkenskaper för sistlidna år, hvilken granskning skall taga sin början den 1 nästinstundande juni; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

grefve *Cronstedt, A. F.*, major, ... med 27 röster
 herr *Engström, C. S. H.*, f. d. ledamot af
 Riksdagens Första Kammare, ... » 27 » .

Företogs val af två revisorssuppleanter för granskning af riksbankens afdelningskontors i Visby förvaltning och räkenskaper för sistlidna år; och befunnos, efter valförrätningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr *Gardell, L. T. J.*, f. d. landskamrerare, med 17 röster
 » *Hambræus, J.*, landssekreterare, ... » 16 » .

Herr statsrådet *Wennerberg* aflemnade Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående dödande af en till säkerhet för statens fordran hos Gotlands jernvägsaktiebolag uti bolagets jernväg meddelad intecckning.

Efter föredragning af denna kongl. proposition blef densamma på begäran bordlagd.

Vid förnyad föredragning af Kongl. Maj:ts den 4 i denna månad bordlagda nådiga propositioner till Riksdagen:

- 1:o) angående ändrad lydelse af § 11 i regeringsformen, och
  - 2:o) med förslag till ändrad lydelse af 5 § i den emellan Sverige och Norge upprättade riksakt,
- hänvisades dessa propositioner till konstitutionsutskottet.

Föredrogs å nyo och hänvisades till statsutskottet Kongl. Maj:ts nedannämnda, den 4 innevarande februari bordlagda nådiga propositioner till Riksdagen:

- 1:o) angående disposition af en del af indragna fanjunkarebostället 1 mantal Refvinge n:is 3 och 10 i Malmöhus län; samt
- 2:o) angående försäljning af åtskilliga mindre kronoegendomar med mera.

Herr *Casparsson* afgaf en motion, n:o 44, om tillsättande af en kommission för utarbetande af förslag till vårdanstalter för sinnessjuke.

Denna motion bordlades på begäran.

Herr grefven och talmannen yttrade, att han, efter samråd med herr talmannen i Andra Kammaren, finge föreslå, att, derest frågan om granskningen af justitieombudsmansembetets förvaltning blifvit af

Riksdagen slutbehandlad före lördagen den 14 innevarande månad, vid det sammanträde, som nämnde dag komme att hållas, måtte anställas val af elektorer jemte suppleanter för utseende af Riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare.

Detta förslag antogs.

Justerades fjorton protokollsutdrag för detta sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 1.27 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.